

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier'

Samenvatting

Ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP 'Beneden-Nete Lier'.

In uitvoering van de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en de in dat kader opgemaakte gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Neteland wordt via een geïntegreerd planningsproces een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) opgemaakt voor delen van de vallei van de Beneden-Nete stroomafwaarts van de stad Lier. Het plan ligt op grondgebied van de gemeenten Lier en Duffel.

Doelstellingen van het plan zijn:

- het vrijwaren van het bouwvrije karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit in de vallei van de Beneden-Nete;
- het versterken van de landschappelijke en ecologische waarde van de vallei van de Beneden-Nete en het creëren van ruimte voor natuurontwikkeling in functie van de realisatie van natuur- en waterveiligheidsdoelen van het Geactualiseerd Sigmapijn;
- het herbestemmen van overstromingsgevoelige signaalgebieden.

Het plan legt de daarvoor noodzakelijk bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau.

Na de voorlopige vaststelling door de Vlaamse Regering wordt een openbaar onderzoek georganiseerd over het ontwerp-GRUP.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

Beleidsdoelstelling OD 3. Gebiedsontwikkeling met sterke gebiedscoalities.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 28 april 2006 nam de Vlaamse Regering een beslissing over het geactualiseerd Sigmapijn voor de onderdelen met betrekking tot Rupel, Zenne, Dijle en Nete's.

Op 21 december 2007 nam de Vlaamse Regering kennis van de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de buitengebiedregio Neteland en keurde een operationeel uitvoeringsprogramma goed voor de op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen. De Beneden-Nete maakt deel uit van actie 71 uit dat operationeel uitvoeringsprogramma.

Op 20 juli 2012 stelde de Vlaamse Regering de gouverneur van de provincie Antwerpen aan als procesbegeleider om de verschillende plannen en projecten in de vallei van de Kleine Nete tussen Kasterlee en Lier op elkaar af te stemmen. Om de impact op landbouw in het gebied Varenheuvel-Abroek te beperken besliste de Vlaamse Regering op 20 juli 2012 om alternatieve locaties te zoeken voor het realiseren van de (natuur)doelstellingen van het geactualiseerd Sigmapijn in de vallei van de Kleine Nete en Nete stroomafwaarts E313.

Op 4 april 2014 besliste de Vlaamse Regering op basis van dit alternatieven onderzoek om de natuurdoelstellingen voor Varenheuvel-Abroek binnen de cluster Nete- en Kleine Nete van het geactualiseerde Sigmapijn gedeeltelijk te herlocaliseren naar de gebieden Hof Van Lachenen, vijvers bij Anderstadt en het mondingsgebied van de Grote Nete en daarvoor de noodzakelijke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op te maken.

Op 23 april 2014 keurde de Vlaamse Regering het besluit goed tot aanwijzing met toepassing van de habitatrictlijn van de speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.

Op 23 april 2014 keurde de Vlaamse Regering het besluit goed tot aanwijzing met toepassing van de habitatrictlijn van de speciale beschermingszone 'BE2300006 Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2301235 Durme en Middenloop van de Schelde', 'BE2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde' en het onderdeel Blokkersdijk van de speciale beschermingszone 'BE2300222 De Kuifeend en Blokkersdijk' van de bijhorende instandhoudingsdoelstelling en prioriteiten.

Binnen het plangebied liggen twee signaalgebieden waarover de Vlaamse Regering op 31 maart 2017 een uitspraak deed in het kader van het beleid inzake de niet-ontwikkelde overstromingsgevoelige gebieden:

- NET-07 Polder van Lier, Anderstadt, Hof van Lachenen (bouwvrije opgave).
- NET-08 Ouderijstraat (bouwvrije opgave)

Op 1 maart 2019 stelde de Vlaamse Regering het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Openruimtegebieden Beneden-Nete definitief vast. Bij arrest nr. 250.618 van 18 mei 2021 vernietigde de Raad van State het plan. Er werd door de Vlaamse Regering besloten een nieuw planningsproces op te starten voor het gebied volgens de procedure van het geïntegreerd planningsproces.

Op basis van de elementen uit de ontwerpstartnota besliste het Team Externe Veiligheid op 29 maart 2022 dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport gemaakt moet worden (advies RVR-AV-1612).

De Vlaamse Regering keurde op 15 juli 2022 een startnota goed voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier'.

Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 23 augustus tot en met 21 oktober 2022. Op 21 september 2022 werd een publiek participatiemoment georganiseerd. Volgende instanties brachten advies uit over de startnota: Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening-Onroerend Erfgoed (SARO), Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Wegen en Verkeer, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Vlaamse Milieumaatschappij afdeling Operationeel Waterbeheer, provincie Antwerpen, gemeente Duffel en stad Lier.

Na de publieke consultatie over de startnota heeft het planteam een scopingnota opgemaakt. De wijze waarop rekening gehouden werd met de resultaten van de publieke consultatie is weergegeven in procesnota 2. De scopingnota en procesnota 2 werden gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving.

Vervolgens werd een voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en bijhorende plan-MER opgesteld en voor advies voorgelegd aan een plenaire vergadering. De plenaire vergadering over het voorontwerp vond plaats op 28 juni 2023. Volgende instanties brachten schriftelijk of mondeling advies uit naar aanleiding van de plenaire over voorontwerp: Agentschap Innoveren en Ondernemen, Departement Landbouw en Visserij, Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Onroerend Erfgoed, stad Lier. Van OVAM werd op 10 juli 2023 een laattijdig advies ontvangen.

De toelichtingsnota en de milieueffectenrapportering werden op een aantal punten aangevuld naar aanleiding van de adviezen van VLAIO en het Departement Landbouw en Visserij. De adviezen van de plenaire vergadering gaven geen aanleiding tot aanpassingen aan het verordenend grafisch plan of stedenbouwkundige voorschriften.

2. INHOUD

A. SITUERING PLANOPTIES

Het voorgenomen plan omvat de vallei van de Beneden-Nete ten zuidwesten van de stad Lier, ten noorden van het Netekanaal en de N108 en ten zuiden van de bebouwing langs de N14 en de Ringenhofwijk. Het ligt grotendeels op grondgebied van de stad Lier. Een zeer beperkte oppervlakte ligt op grondgebied van de gemeente Duffel, zijnde een aantal percelen tussen Netekanaal en Beneden-Nete ter hoogte van de sluis van Duffel.

B. TOELICHTING OVER DE PLANOPTIES

Op de inhoud van het plan, de relatie met het voorafgaandelijke planningsproces wordt ingegaan in de toelichtingsnota van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Doelstellingen van het plan zijn:

- het vrijwaren van het bouwvrije karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit in de vallei van de Beneden-Nete;
- het versterken van de landschappelijke en ecologische waarde van de vallei van de Beneden-Nete en het creëren van ruimte voor natuurontwikkeling in functie van de realisatie van natuur- en waterveiligheidsdoelen van het Geactualiseerd Sigmaplan;
- het herbestemmen van overstromingsgevoelige gebieden.

Het plan geeft daarmee uitvoering aan:

- de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen m.b.t. de afbakening van de gebieden van de natuurlijk en agrarische structuur en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Neteland daarvoor is uitgewerkt;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 over de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de regio Neteland en het operationeel uitvoeringsprogramma Neteland waarin de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de Beneden-Nete is voorzien;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 20 juli 2012 om verder onderzoek te voeren naar de alternatieve mogelijkheden om de doelstellingen van het Geactualiseerd Sigmaphan voor het gebied Varenheuvel-Abroek te realiseren en de realisatie van ervan mogelijk te maken via de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 april 2014 over een gedeeltelijke herlokalisatie van de natuurdoelstellingen voor Varenheuvel-Abroek binnen de cluster Nete- Kleine Nete van het geactualiseerde Sigmaphan;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing met toepassing van de habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing met toepassing van de habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2300006 Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2301235 Durme en Middenloop van de Schelde', 'BE2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde' en het onderdeel Blokkersdijk van de speciale beschermingszone 'BE2300222 De Kuifeend en Blokkersdijk' van de bijhorende instandhoudingsdoelstelling en prioriteiten;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 31 maart 2017 over de signaalgebieden in de vallei van de Beneden-Nete
 - NET-07 Polder van Lier, Anderstadt, Hof van Lachenen (bouwvrije opgave).
 - NET-08 Ouderijstraat (bouwvrije opgave)

Het plan herbestemt daarvoor een aantal gebieden die op het gewestplan bestemd zijn als woongebied, woonuitbreidingsgebied, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen met overdruk overstromingsgebied (H), bosgebied en KMO-zone met overdruk renovatiegebied (ZR), langs de Beneden-Nete naar natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur en gemengd openruimtegebied.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Overeenkomstig artikel 43, §3, 3° en artikel 31, §2, 1° van het besluit van de Vlaamse regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op de overige lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp-GRUP wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek in de zin van art. 2.2.10 van de VCRO met onder meer een ter inzagelegging in de betrokken gemeenten. Bij de gemeenten Duffel en Lier en de provincie Antwerpen wordt advies ingewonnen.

Na het einde van het openbaar onderzoek beschikt de Vlaamse regering over 180 dagen voor de verwerking van de bezwaren, opmerkingen en adviezen en de definitieve vaststelling. Na de principiële goedkeuring van het plan wordt het advies van de Raad van State ingewonnen. Daarna volgt de definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist

1. haar goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit houdende voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier'
 - bijlage I, het verordenend grafisch plan;
 - bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan;
 - bijlage IIIa, de toelichtingsnota - tekst;
 - bijlage IIIb, de toelichtingsnota - kaarten;
 - bijlage IV, het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of compensatie;
 - bijlage V, het ontwerp plan-MER;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving, te gelasten het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier' te onderwerpen aan een openbaar onderzoek.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR